

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

2018ж 16 қараша №1-12/459
Павлодар қаласы

город Павлодар

Павлодар облысының техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарындағы көптілділік білім берудің 2018-2022 жылдарға арналған бағдарламасын бекіту және іске асыру туралы

Көп тілде оқытуға көшуді қамтамасыз ету мақсатында
БҰЙЫРАМЫН:

1. Павлодар облысының техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында көптілділік білім берудің 2018-2022 жылдарға арналған бағдарламасы бекітілсін.

2. Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының басшылары бағдарламаның іске асырылуын қамтамасыз етсін.

3. Техникалық және кәсіптік білім беру бөлімі бойынша оқу-әдістемелік кабинеті (А. Калиева) бағдарламаны іске асыру мониторингін жүйелі жүзеге асырсын.

4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау басқарма басшысының орынбасары С. Алекпароваға жүктелсін.

Басқарма басшысы

Д. Болатханұлы

Таныстым _____

(КОЛЫ, КҮНІ)

006527

ПАВЛОДАР ОБЛЫСЫНЫҢ БІЛІМ БЕРУ БАСҚАРМАСЫ

БЕКІТЕМІН

**Павлодар облысы білім беру
басқармасының басшысы**

Д. Болатханұлы **Д. Болатханұлы**

**Павлодар облысының техникалық және кәсіптік білім беру
ұйымдарындағы көптілділік білім берудің
2018-2022 жылдарға арналған бағдарламасы**

І. Бағдарлама төлқұжаты

Бағдарлама атауы

Павлодар облысы ТЖКБ ұйымдарындағы көптілділік білім берудің 2018-2022 жылдарға арналған бағдарламасы

Заңнамалық және нормативтік базасы

ҚР көптілділік білім беруді дамыту мәселелері бойынша нормативтік-құқықтық актілерді игеру:

-2018 жылғы 10 қаңтардағы Еліміздің Президенті Н.Назарбаевтың «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» атты Жолдауы;

-2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының «Білім туралы» №319-III Заңы;

- Қазақстан Республикасы Президентінің 2016 жылғы 1 наурыздағы №205 Жарлығымен бекітілген ҚР білім беруді дамытудың 2016-2019 жылдарға арналған Мемлекеттік бағдарламасы;

- Қазақстан Республикасында тілдерді дамыту мен қолданудың 2011-2020 жылдарға арналған Мемлекеттік бағдарламасы;

- Техникалық және кәсіптік білім беру саласында көптілділік білім беруді дамытудың 2017-2020 жылдарға арналған Жол картасы және т.б.

Бағдарламаны әзірлеуші

Павлодар облысы білім беру басқармасының техникалық және кәсіптік білім беру бойынша оқу- әдістемелік кабинеті

Мақсаты

Бәсекеге қабілетті мамандарды даярлауға бағытталған, оқу процесіне үш тілдегі инновациялық технологияларды енгізу арқылы көптілділік білім беруді дамыту

Міндеттері

-облыстық ТЖКБ ұйымдарында көптілділік білім беруді енгізу;

- көптілділік білім беру арқылы білім алушылардың бойында кәсіби құзыреттілікті, функционалдық сауаттылықты, тәжірибелік дағдыларды дамыту;

- қазақ, орыс және ағылшын тілдерінің қолдану аясын кеңейту және кәсіптік қызмет саласына көптілділік құзыретін кіріктіру;

- қазақ, орыс және ағылшын тілдеріне оқыту барысында ынталандыру жүйесін құру;

- Оқу құралдары, терминологиялық сөздіктер (глоссарий), әдістемелік ұсынымдар, ағылшын тіліндегі оқулықтар, оның ішінде Е-тасымалдағыштарда дайындау.

Күтілетін нәтиже	Кәсіби құзыреттілікті, функционалдық сауаттылық пен коммуникативтік дағдыларды дамыту үшін қазақ, орыс және ағылшын тілдерін іс-тәжірибелік жағынан игерілуіне көптілділік білім беру жетелейтін болады
Іске асыру мерзімі	2018-2022 жылдары
Кезеңдер	<p>1 кезең 2018-2019 оқу жылы <u>Ұйымдастыру кезеңі</u> (көптілділік білім беруді дамыту мәселелері бойынша нормативтік-құқықтық актілерді игеру, мәдениеттіліктің сан алуан түрлері және көптілділік білім берудің мәселелері бойынша білімдерін жүйелеу және біліктіліктерін арттыру); <u>Қалыптастыру кезеңі</u> (көптілділік білім берудің бағдарламасын құруда қағидаларды зерттеу, тілдік білім берудің теориясы мен практикасын меңгеру, тілдік пәндерді игеру барысында педагогтардың инновациялық жұмыстарын жалпылау, теориялық-әдіснамалық негіздерін әзірлеу);</p> <p>2 кезең 2019-2021 жылдары <u>Тәжірибелік кезеңі</u> (оқу процесіне ғылыми-қолданбалы нәтижелерді енгізу, көптілділік білім берудің мәселелері бойынша материалдарды жинау және жинақтау, осы кезеңде көптілділік білім берудің негізгі идеялары айқындалады және іске асырылады);</p> <p>3 кезең 2021-2022 жылы <u>Жалпылау кезеңі</u> (жұмыс нәтижесін жалпылау және бір жүйеге келтіру, көптілділік білім беру бойынша өңделген материалдарды басып шығару)</p>

2. Кіріспе

Қазақстан Республикасының Президенті – Ұлт көшбасшысы Н.Ә.Назарбаевтың «Қазақстан -2050» стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты атты Жолдауындағы маңызды басымдықтарының бірі: білім беру болып табылады. Онда білім мен кәсіптік дағдылар – заманауи білім берудің бағдары, мамандарды даярлау және қайта даярлау деп айтылған. Бәсекеге қабілетті дамыған мемлекет болу үшін біз жоғары білікті ұлт болуымыз қажет.

Қазақстандағы білім беру реформаларының мақсаты білім беру жүйесінің әлеуметтік-экономикалық ортаға бейімделуі болып табылады. Қазақстан Республикасының Президенті былай дейді, яғни «...қазіргі замандағы қазақстандықтың үш тілді меңгеруі – бұл жеке басы жағдайының міндетті шарты. Қазақстан бүкіл әлемде үш тілді меңгерген жоғары білікті ел болып танылуы қажет. Бұл қазақ тілі – мемлекеттік тіл, орыс тілі – ұлтаралық және ағылшын тілі – жаһандық экономикаға ену тілі ».

Бүгінгі таңда шет тілін білу, жаһандық өмірге келіп жатқан ақпарат ағындары мен жаңалықтарына есігін айқара ашады. Шетел тілін меңгеру шет елдердің ең үздік деген жоғары оқу орындарында білім алуға және тәжірибелік дағдыларды алуға мүмкіндік туғызады.

Қазақстан Республикасында мемлекеттік саясатты іске асыруда «Павлодар облысы ТЖКБ ұйымдарындағы көптілділік білім берудің «2018-2022 жылдарға арналған бағдарламасы» өте қажет.

Көптілділік білім беру оқытудың мақсатты, ұйымдастырушы, қалыпты үш тілді процесс болып табылады және ол жеке тұлғаны «фрагмент» ретінде бір мезгілде бірнеше тілді әлеуметтік жағынан меңгеруді дамытады. Өзірленген бағдарламада көптілділік білім беру кезең кезеңімен меңгеруі қарастырылады. Бағдарлама ТЖКБ білім берудің мазмұны мен технологиялары, бірімен-бірі байланысқан ресурстары және іс-шаралар мерзімдері бар кешен болып табылады.

Бағдарламаның іске асырылуы ТЖКБ ұйымдарында білім алушылардың кәсіби құзыреттіліктерін дамыту үшін көптілділік органы құруға септігін тигізеді; халықаралық нарықта мамандарға талап етушілік артады;біздің аймақтағы техникалық және кәсіптік білім берудің колледждерінің бітірушілеріне бәсеке қабілеттілік арта түседі; оқыту деңгейі халықаралық стандартқа сай болады.

Бағдарламаны іске асыру білім алушылар мен оқытушылар құрамына сапалы білім, үздік білім берудің ресурстары мен технологияларына, коммуникативтік және кәсіби құзыреттілікке қолжетімді болады.

Осыған орай, аталған Бағдарлама ТЖКБ білім беру жүйесінің әрі қарай жаңартылуын көздейді. Колледждің мамандықтары бойынша бағдарламаның жүзеге асырылуының нәтижесі оқытудың көптілділік моделі іске асырылатын болады.

«Көптілділік білім беру» бағдарламасының негізгі бағыттары

Көптілділік білім беруді іске асыру үшін келесі бағыттарда жұмыс жасауымыз қажет:

- көптілділік білім беру мәселелері бойынша нормативтік-құқықтық актілерді игеру;

- Foundation (Факультативтік сағаттар және кеңес берулер есебінен Тілді үйрену 1-курс, I семестр), тіл пәндерінің үйірмелерін өткізу (2-4 курс);
- Инженерлік-педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін және тілдік деңгейін арттыру;
- информатика, физика, химия, биология и арнайы пәндерді қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде өткізу

Бағдарламаның іске асырылу кезеңдері

Бағдарлама үш кезеңде жүзеге асырылады: 2018-2019 оқу жылы, 2019-2021 жылдары және 2021-2022 жылдары.

Бірінше кезеңде мыналар іске асырылады:

- оқу орнында көптілділік білім беру ортасын құру
- көптілділік білім беру арқылы білім алушылардың бойында кәсіби құзыреттілікті, функционалдық сауаттылықты, тәжірибелік дағдыларды дамыту;
- оқу құралдары, терминологиялық сөздіктер (глоссарий), әдістемелік ұсынымдар, ағылшын тіліндегі оқулықтар, оның ішінде Е-тасымалдағыштарда дайындау;
- тілдерді үйренуде деңгейлік модельді енгізу;
- білім беру бағдарламаларының тілдік-құзыреттілік моделін әзірлеу.

Бірінші кезеңнің іс-шараларын жүзеге асыру кезінде мыналар қамтылуы қажет:

- факультативтік сағаттар және кеңес берулер есебінен I семестрде ағылшын тілін қарқынды меңгеру;
- оқытушылар құрамына ағылшын тілі курстарын ұйымдастыру;
- оқыту әдістемесі бойынша оқытушылар құрамына біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру және оларды өткізу.

Көптілділік бағдарламаны іске асыру кезінде басымдық жоспар бойынша өткізілетін іс-шараларға беріледі.

Күтілетін нәтиже:

2022 жылға қарай ТЖКБ ұйымдарында бітірушілер әлеуетінің кәсіби тұрғысында үш тілді білуі жоғары сапалы білімді көрсететін бөлады.

3. Павлодар облысының ТЖКБ жүйесін дамыту үшін әлеуметтік негізделуіне арналған бағдарламаның қысқаша түйіндемесі

Қазіргі заманғы қазақстандық қоғам әлемдік кіріктірілген процестерге ұмтылу және қоғамдық жаңартумен сипатталады, яғни онда жаңғыру процесінде білім алу алдыңғы қатарда болып табылады. Бізге танымал, яғни қоғам әлемдегі жетекші елдердің қатарына табысты енуі, яғни өз азаматтарына лайықты, сапалы да заманауи білім беруді дамыту.

Елбасы Н.Ә.Назарбаев алдымызға жоғары міндет қойды: «білім беру бәсекеге қабілетті, жоғары сапалы болуы шарт, қазақстандық жоғары оқу орындарының бітірушілері шет елдердегі жоғары оқу орындарында оқуларын жалғастыра алатындай болулары тиіс». Осыған орай, біздің елімізде «Үштілділік» мәдени жобасын кезең кезеңмен іске асыру басталды. Үштілділіктің идеясын мынадай формуламен өрнектеуге болады: мемлекеттік тілді дамытамыз, орыс тілін қолдаймыз және ағылшын тілін үйренеміз. Осы идея алғаш рет 2006 жылы Қазақстан халқы ассамблеясының XII сессиясында мақұлданды. Сонда Елбасымыз атап кеткен болатын, яғни келешекте Қазақстанның балалары кем дегенде үш тілді білулері тиіс. Және те 2007 жылы Елбасымыздың «Жаңа әлемдегі Жаңа Қазақстан» атты Жолдауында «Үштілділік» мәдени жобасының кезең кезеңімен жүзеге асырылуын ұсынған болатын. Жоба ішкі саясат бағыттарының бірі болып белгіленді.

Осы Жолдаудың нәтижесі ретінде Қазақстан Республикасындағы тілдерді дамыту мен қолданудың 2011-2020 жылдарға арналған Мемлекеттік бағдарламасы болып табылды.

Көптілділік білім беру-оқытудың мақсатты, ұйымдастырушы, қалыпты үш тілді процесс болып табылады және ол жеке тұлғаны «фрагмент» ретінде бір мезгілде бірнеше тілді әлеуметтік жағынан меңгеруді дамытады. Жетістікке жету үшін – бастапқы кезеңде қазақ, орыс және ағылшын элементтерін басқа пәндерге – информатика, химия, биология, физика және арнайы пәндерге көңіл бөлу.

Көптілділік оқыту бағдарламасының негізінде келесі әдістемелік қағидалар:

- негізгі сөйлеу тілінің біліктілік және дағдылық жағынан кіріктіру (үш тілде);
- тапсырмалар мен дидактикалық материалдардың кәсіби-коммуникативтік бағыттылығы;
- мәнмәтіндік лексиканы енгізу (терминология).

4. Эксперименттің негізгі идеялары, мақсаттары, теориялық-әдіснамалық шешімдері

1. **Көптілділік білім берудің өзектілігі** мынаған негізделген, яғни тіршілік қажеттілігінен туындайтын бүкіл әлемдегі ғылым мен техниканың даму деңгейі мен қарқынды қадамдары толыққанды теориялық және тәжірибелік білім, білік және икемдерді меңгеруде ағылшын тілінде сөйлеуді талап етеді. Бұл білім алушылардың коммуникативтік дағдыларын қалыптастыруға септігін тигізеді

Көптілділік білім беру алдына келесі міндеттерді қояды:

- информатика, химия, биология, физика және қазақ, орыс және ағылшын тілдерінің оқытушыларына тәжірибелік – бағдарлы кіріктірілген жұмыс бағдарламалары мен көптілділік білім берудің перспективті-тақырыптық жоспарларын әзірлеуге;

- білім беру процесіне мына пәндер бойынша кіріктірілген сабақтар енгізуге: информатика, физика, химия, биология және кәсіби қазақ тілі, кәсіби орыс тілі және кәсіби ағылшын тілінен ;

- оқытуды қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде жүргізуге;

- жұмыс бағдарламасының талаптарына және таңдап алынған тақырыптарға сәйкес колледждің студенттерін қазақ, орыс және ағылшын тілдерінің коммуникативтік дағдыларына үйретуге;

- білім алушыларды төрт түрлі іс-әрекетке үйретуге және жетілдіруге: сөйлесу, тілдесу, оқытылым, жазылым (кәсіптік тұрғыдағы мәтіндермен жұмыс, олардың жалпы идеялары, ақпарат пен егжей-тегжейлі тұрғыда түсінік алу).

2. Эксперименттің кезеңдері және болжамды нәтижелер

Көптілділік білім берудің бағдарламасын іске асыру кезінде тұрақты даму үшін жалпыколледждік тұрғыда қарау қажет, яғни оқу немесе оқудан тыс қызмет кезінде әр түрлі циклдегі пәндерді біріктіру. Көптілділік білім беру бағдарламасын оқу процесіне енгізу үш кезеңде

бірінші кезеңде – зерттелетін мәселенің мән-жайына талдау жүргізіледі; тақырын таңдалады, зерттеу мақсаты, міндеттерді нақтылау жүзеге асырылады; оқытушылардың әр түрлі пәндерге деген ықыласы артып, қатысуға мүмкіндік береді; сабақтарда көптілділік білім берудің бағдарламасының көптеген әдіс-тәсілдері айқындалады;

Сонымен қатар осы кезеңде көптілділік білім беру бағдарламасының ғылыми-әдістемелік жағынан камсыздандырылуы негізделеді, оқытудың ағымдағы және қорытынды мониторингісі жасалады;

екінші кезеңде-көптілділік білім берудің бағдарламасын іске асыруда бағдарламаның шарттарына сәйкес білім алушылардың ғылыми - әдістемелік камтамасыздандырылуына эксперименталдық тексеру жүргізіледі; МЖМБС негізінде оқу-бағдарламалық құжаттамау; оқыту құралдары, әдістемелік ұсынымдар;

үшінші кезеңде - нәтижені талқылау және жалпылау жүзеге асырылады, оқытудың мазмұнын меңгеру кезінде білім алушылардың қызметінің пәндік әдіс-тәсілдері негізделеді. ГЖКБ ұйымдарының инженерлік-педагогикалық қызметкерлерінің арасында тәжірибені жалпылау және тәжірибемен алмасу бойынша іс-шараларды өткізу жоспарланады.

**5. Павлодар облысының техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында
көптілділік білім беруді енгізу және іске асыру бойынша іс-шаралар**

№ р/с	Іс-шаралар атауы	Жауапты орындаушылар	Күтілу нысаны	Орындалу мерзімдері
1. Ұйымдастырушылық жұмысы				
1.1	<p>ҚР көптілділік білім беруді дамыту мәселелері бойынша нормативтік-құқықтық актілерді игеру:</p> <p>-2018 жылғы 10 қаңтардағы Еліміздің Президенті Н. Назарбаевтың- «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» атты Жолдауы;</p> <p>-2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының «Білім туралы» №319-ІІІ Заңы;</p> <p>-Қазақстан Республикасы Президентінің 2016 жылғы 1 наурыздағы №205 Жарлығымен бекітілген ҚР білім беруді дамытудың 2016-2019 жылдарға арналған Мемлекеттік бағдарламасы;</p> <p>- Қазақстан Республикасында тілдерді дамыту мен қолданудың 2011-2020 жылдарға арналған Мемлекеттік бағдарламасы;</p> <p>-Техникалық және кәсіптік білім беру саласында көптілділік білім беруді дамытудың 2017-2020 жылдарға арналған бойынша Жол картасы және т.б.</p>	ТжКБ оқу-әдістемелік кабинеті, білім беру ұйымдары	Аналитикалық анықтама	2018 жыл, қыркүйек
1.2	ТжКБ ұйымдарының аясында	Білім беру ұйымы	Өзірленген және	2018 ж, қазан

	көптілділік білім беру бағдарламасы және іс-шаралар жоспарын әзірлеу және оны бекіту		бекітілген білім беру бағдарламасы және іс-шаралар жоспары	
1.3	Бағдарламаның кезеңдерін іске асыру бойынша мониторинг жүргізу	Оқу-әдістемелік кабинеті, облыстық филологтар ОӘБ, білім беру ұйымы	Аналитикалық анықтама	2018-2022 жылдар
2. Ақпараттық – түсіндірмелік жұмыс				
2.1	Көптілділік білімді дамыту бойынша ақпараттарды білім беру мекемесінің сайтында орналастыру	Оқу-әдістемелік кабинеті, білім беру ұйымы	ТЖКБ ұйымының сайтында ақпараттық қосымша беті	2018 ж, қазан; 2018-2022 жылдар
2.2	Көптілділік білім берудің және колледждегі іс-шаралардың кезеңдерін іске асыру жөнінде ақпараттық стенді үйлестіру	Білім беру ұйымы	Ақпараттық стенд	2018 ж, қазан; 2018-2022 жылдар
2.3	Көптілділік білім беру туралы мақалаларды (бағдарламаны іске асыру бойынша ағымдағы ақпарат, тәжірибені жалпылау және т.б.) аймақтық, республикалық және халықаралық БАҚ жариялау	Оқу-әдістемелік кабинеті, облыстық филологтар ОӘБ, білім беру ұйымы	БАҚ-та мақалаларды жариялау	2018-2022 жылдар
2.4	Оқу құралдары, терминологиялық сөздіктер (глоссарий), әдістемелік ұсынымдар, мамандық аясында ағылшын тіліндегі оқулықтар, соның ішінде Е-тасымалдағыштарда дайындау	Оқу-әдістемелік кабинеті, облыстық филологтар ОӘБ, білім беру ұйымы	Авторлық құқығының куәлігі	2018-2022 жылдар
3. ТЖКБ ұйымдарының студенттерімен өткізілетін іс-шаралар				
3.1	Қазақстан Республикасы тілдер күніне арналған іс-шаралар	Білім беру ұйымы	Откізілген іс-шаралар бойынша жоспарлар, әзірлемелер, сценарийлер, есептер	2018-2022 жылдар

			және фотоесептер	
3.2	Факультативтік және кеңес берулер сағаттары есебінен тілдік ортаға сай 1-курс студенттеріне арналған қосымша сабақтарды ұйымдастыру және өткізу	Білім беру ұйымдары	Қосымша сабақтар	2018-2022 жылдар
3.3	2-4 курс студенттеріне арналған тілдік пәндерінен үйірме жұмыстарын ұйымдастыру	Білім беру ұйымдары	Тілдік пәндер үйірмелері	2018-2022 жылдар
3.4	Көптілділік білім беруді іске асыруда конкурстар, олимпиадалар, конференциялар ұйымдастыру	Оқу-әдістемелік кабинеті, облыстық филологтар ОӘБ, білім беру ұйымдары	Өткізілген іс-шаралар бойынша жоспарлар, әзірлемелер, сценарийлер, есептер және фотоесептер	2018-2022 жылдар
3.5	Аймақтық колледждердің оқытушылары мен студенттері үшін «Полиглот» атты конкурсты ұйымдастыру және өткізу	Оқу-әдістемелік кабинеті, облыстық филологтар ОӘБ, білім беру ұйымдары	Өткізілген іс-шаралар бойынша жоспарлар, әзірлемелер, сценарийлер, есептер және фотоесептер	2018-2022 жылдар
4. Инженерлік-педагогикалық қызметкерлерге арналған іс-шаралар				
4.1	Инженерлік-педагогикалық қызметкерлердің тілдік кұзыреттілік деңгейіне диагностика жүргізу бойынша жұмысты ұйымдастыру	Оқу-әдістемелік кабинеті, облыстық филологтар ОӘБ, білім беру ұйымдары	Тестілеу	2018 ж, қазан; 2018-2022 жылдары
4.2	Халықаралық стандарттарға сәйкес тілдік деңгей бойынша инженерлік-педагогикалық қызметкерлердің деректер базасын құру	ТЖКБ оқу-әдістемелік кабинеті	Деректердің базалық деңгейі	2018 ж, қазан; 2018-2022 жылдары
4.3	Инженерлік-педагогикалық қызметкерлер үшін (деңгейлер бойынша) тілдік курстарын ұйымдастыру және оларды өткізу	Білім беру ұйымдары	Тілдік курстар	2018-2022 жылдары

4.4	Инженерлік-педагогикалық қызметкерлер үшін біліктілікті арттыру курстарын өткізу	Оқу-әдістемелік кабинеті	Біліктілікті арттыру курстары	2018-2022 жылдар
4.5	Инженерлік-педагогикалық қызметкерлер үшін (бейіні бойынша) шеберлік- сағаттар, семинарлар өткізу	Оқу-әдістемелік кабинеті, облыстық филологтар ОӘБ, білім беру ұйымдары	Өткізілген іс-шаралар бойынша жоспарлар, әзірлемелер, сценарийлер, есептер және фотоесептер	2018-2022 жылдар
4.6	Инженерлік-педагогикалық қызметкерлер үшін тілдік лагерьлерді ұйымдастыру және оны өткізу	ТЖКБ оқу-әдістемелік кабинеті	Өткізілген іс-шаралар бойынша жоспарлар, әзірлемелер, сценарийлер, есептер және фотоесептер	2019-2022 жылдар қаңтар айы

6.Күтілетін нәтижелер

ТЖКБ жүйесіне көптілділік жүйесін енгізу мыналарға:

- көптілділік оқыту кезінде қолданылатын түсіндірме аппаратын толықтыру;
- оқытушылардың педагогикалық шеберлігін арттыру;
- тілдік дайындықты жетілдіру;
- қазақ, орыс және ағылшын тілдерін қолдана отырып, сабақтарды өткізу әдістемесін меңгеру;
- оқуда және еңбекте жоғары жетістіктерге жету үшін оқу-тәрбие процесінің қатысушыларының қызығушылығын арттыру;

Оқитындар, өзіндік білім алуы мен тәрбиесіне баға бере отырып, заманауи қоғамдағы жағдайларда болатын өзгерістерге бейімделе алатын болады, ситуациялық жағдайлардан шыға алатын болады. Сонымен қатар, бәсеке қабілетті, өзіндік іске асырылу және әрі қарай білім алуын жалғастыра алатын болады.

Эксперименттің негізгі қатысушылары: әкімшілік, информатика, химия, биология, физика, қазақ, орыс және ағылшын тілдері пәндерінің оқытушылары болып табылады.

Оқу орнының бағытын ескере отырып, мыналарды атап өткен жөн, яғни жеке тұлғаның функционалды сапаттылығын дамытуды қамтамасыз етуде арнайы пәндерінің оқытушылары жетекші рөл атқарады. Көптілділік оқыту бағдарламасын енгізу үшін аталған оқытушылардың теориялық және тәжірибелік деңгейлері болуы тиіс.

Бағдарламаның ресурстық қамтамасыздандырылу қажеттілігі

Кадрлық қамтамасыздандырылуы

1. Бағдарламаның іске асырылуына бағытталған инженерлік-педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттыру

Ғылыми-әдістемелік қамтамасыздандырылуы

- 1.Оқыту шеберлік-сыныптарын, семинарлар, ғылым-әдістемелік конференциялар, әдістемелік шеберханалар, педагогикалық идеялар фестивальдерін өткізу.
- 2.Бағдарлама бойынша технологиялар банкін, диагностикалық материалдарды құру.
3. Бағдарламаның бағыттарына сәйкес, оқу-әдістемелік әдебиеттерді алу

Қызығушылық таныту

1. Осы бағдарлама бойынша жұмыс істейтін педагогтардың қызметтерін бағалау критерийлерін әзірлеу
2. Бағдарламаның жүзеге асырылу қорытындысы бойынша педагогикалық кадрларды көтермелеу туралы Ережені дайындау.
3. Бағдарламаның жүзеге асырылу қорытындысы бойынша көтермелеу үшін мердігерлік қаражатты жұмылдыру

7 Көптілділік оқыту бағдарламасын бақылау және менгеру нәтижесін бағалау

Көптілділік оқыту бағдарламасын практикада жүзеге асыру үшін мыналарға:

1. оқу орнының ағымдағы жағдайына талдау жасау: көптілділік оқытудың барлық спектрін көрсететін жайларды;
2. көптілділік білім беру бойынша колледждің білім беру, тәрбие, оқудан тыс қызметіне назар аударуды;
3. таңдап алынған индикаторларға сәйкес жағдайларды арттыру үшін іс-қимыл жоспарын жоспарлауды көздеу;
4. бағдарламаны іске асыруды үш кезеңде жүргізу;
5. бағдарламаны іске асырудың мерзімі аяқталғаннан кейін талдау жасай отырып, жаңа іс-әрекеттерді белгілеу.

2018ж 16.11 ст 1-12/459

**Об утверждении и реализации
программы полиязычного образования
в организациях технического и
профессионального образования
Павлодарской области**

В целях обеспечения перехода на полиязычное обучение
ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Утвердить программу внедрения полиязычного образования в организациях технического и профессионального образования Павлодарской области на 2018-2022 годы.

2. Руководителям организаций технического и профессионального образования обеспечить реализацию программы.

3. Учебно-методическому кабинету отдела технического и профессионального образования (Калиева А.) осуществлять систематический мониторинг реализации программы.

4. Контроль за исполнением данного приказа возложить на заместителя руководителя управления С. Алекпарову.

Руководитель управления

Д. Болатханұлы

Ознакомлена _____

(подпись, дата)

УПРАВЛЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ ПАВЛОДАРСКОЙ ОБЛАСТИ

УТВЕРЖДАЮ

Руководитель

Управления образования

Павлодарской области

Д. Болатханұлы

**Программа полиязычного образования
в организациях технического и профессионального
образования Павлодарской области на 2018-2022 годы**

1. Паспорт программы

Наименование программы	Программа полиязычного образования в организациях ТиПО Павлодарской области на 2018-2022 годы
Законодательная и нормативная база	<ul style="list-style-type: none">-Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года №319-III;-Государственная программа развития образования Республики Казахстан на 2016-2019 годы, утвержденная Указом Президента Республики Казахстан №205 от 1 марта 2016 года;-Государственная программа развития и функционирования языков в Республике Казахстан на 2011-2020 годы;-Послание Президента Республики Казахстан Н.Назарбаева народу Казахстан «Новые возможности развития в условиях четвертой промышленной революции» от 10 января 2018 года;-Дорожная карта по развитию полиязычного образования в системе технического и профессионального образования на 2017-2020годы
Разработчик Программы	Учебно-методический кабинет технического и профессионального образования управления образования Павлодарской области
Цель	Развитие полиязычного образования, направленного на подготовку конкурентоспособных специалистов, путем внедрения в учебный процесс инновационных технологий обучения на трех языках
Задачи	<ul style="list-style-type: none">-внедрение полиязычного образования в организации ТиПО области;-развитие у обучающихся профессиональных компетенций, функциональной грамотности, практических навыков посредством полиязычного образования;- расширение сферы применения казахского, русского и английского языков и интегрирование полиязыковой компетентности в сферу профессиональной деятельности;-создание системы стимулирования процесса обучения казахскому, русскому и английскому языкам;- подготовка и издание терминологических словарей (глоссарий) по специальности, учебных пособий, методических рекомендаций, учебников на английском языке, в том числе на E-носителях.
Ожидаемый результат	Развитие полиязычного образования будет способствовать практическому овладению казахскому, русскому и английскому языками для развития профессиональных компетенций, функциональной грамотности и коммуникативных навыков.

Сроки реализации

2018-2022 годы

Этапы

1 этап – 2018-2019 учебный год

организационный этап

(изучение нормативно-правовых актов по вопросам развития полиязычного образования, систематизация знаний и повышение квалификации по вопросам поликультурного и полиязычного образования);

-формирующий этап (исследование принципов построения программ полиязычного образования, изучение теории и практики языкового образования, обобщение инновационной работы педагогов в области изучения языковых дисциплин, разработка теоретико-методологических основ);

2 этап 2019-2021 годы

практический этап (внедрение в учебный процесс научно-прикладных результатов, накопление и сбор материала по вопросам полиязычного образования на данном этапе выявляются и реализуются основные идеи полиязычного образования);

3 этап 2021-2022 год

обобщающий этап (обобщение и систематизация результатов работы, тиражирование разработанных материалов по полиязычному образованию)

2. Введение

Одним из важнейших приоритетов Послания Президента Республики Казахстан - Лидера нации Н. А. Назарбаева народу Казахстана Стратегия «Казахстан-2050»: Новый политический курс состоявшегося государства» является образование, где подчеркивается что, знания и профессиональные навыки – ключевые ориентиры современной системы образования, подготовки и переподготовки кадров. Чтобы стать развитым конкурентоспособным государством, мы должны стать высокообразованной нацией.

Общей целью образовательных реформ в Казахстане является адаптация системы образования к новой социально-экономической среде. Президент Республики Казахстан Н.А.Назарбаев говорит о том, «...что для современного казахстанца владение тремя языками – это обязательное условие собственного благополучия. Казахстан должен восприниматься во всем мире как высокообразованная страна, население которой пользуется тремя языками. Это казахский язык - государственный язык, русский язык - как язык межнационального общения и английский язык - язык успешной интеграции в глобальную экономику».

Сегодня знание иностранного языка, по существу, открывает окно в большой глобальный мир с его колоссальным потоком информации и инноваций. Овладение иностранным языком дает возможность обучения за рубежом в лучших вузах мира и создает возможность получения практического опыта в передовых странах планеты.

Для реализации государственной политики Республики Казахстан в сфере образования необходима «Программа развития полиязычного образования в организациях ТиПО на 2018 – 2022 годы».

Полиязычное образование представляет собой целенаправленный, организуемый, нормируемый триединый процесс обучения, воспитания и развития индивида как полиязыковой личности на основе одновременного овладения несколькими языками как «фрагментом» социально значимого опыта

человечества, воплощенного в языковых знаниях и умениях, языковой и речевой деятельности. В разработанной Программе полиязычное образование рассматривается процесс поэтапного внедрения полиязычного образования. Программа представляет собой комплекс взаимосвязанных по ресурсам и срокам мероприятий, охватывающих изменения в структуре, содержании и технологиях образования в ТиПО.

Реализация программы позволит создать полиязычную среду в организациях ТиПО, способствующих для развития профессиональных компетенций обучающихся посредством реализации полиязычного образования; повысится востребованность специалистов на международном рынке; возрастет конкурентоспособность выпускников колледжей технического и профессионального образования нашего региона; уровень преподавания будет соответствовать международным стандартам.

Реализация Программы даст возможность для обучающихся и преподавательского состава доступа к качественному образованию, к

лучшим образовательным ресурсам и технологиям, развитие коммуникативной и профессиональной компетентности.

Таким образом, данная Программа предполагает дальнейшую модернизацию системы образования ТиПО. В результате реализации программы по специальностям колледжа будет реализована полиязычная модель обучения.

Основные направления Программы полиязычного образования

Для реализации полиязычного образования необходимо начать работу в следующих направлениях:

- Изучение нормативно-правовых актов по вопросам полиязычного образования;
- Foundation (погружение в Язык за счет факультативных часов и консультаций 1 курс,1 семестр), проведение предметно-языковых кружков (2-4 курс);
- Повышение квалификации и языкового уровня ИПР;
- Преподавание предметов информатика, физика, химия, биология и специальных дисциплин на казахском, русском и английском языках.

Этапы реализации программы

Программа будет реализовываться в три этапа: 2018–2019учебный год, 2019 –2021 годы и 2021-2022 год.

На первом этапе реализации предусмотрено:

- создание полиязычной среды в учебном заведении;
- создание условий для развития профессиональных компетенций обучающихся посредством реализации полиязычного образования;
- подготовка и издание терминологических словарей (глоссарий) по специальности, учебников, учебно-методических пособий на английском языке, в том числе на электронных носителях;
- внедрение уровневой модели изучения языков;
- разработка компетентностно-языковой модели образовательных программ.

Для реализации мероприятий первого этапа необходимо:

- интенсивное изучение английского языка в 1 семестре за счет факультативных часов и консультаций;
- организация курсов изучения английского языка для преподавательского состава;
- организация и проведение курсов повышения квалификации преподавательского состава по методике преподавания;

На этапах реализации полиязычной программы приоритет отдается осуществлению мероприятий по плану.

Ожидаемые результаты:

К 2022 году обучение в организациях ТиПО будет давать результат в виде высокого качества знаний и развития потенциала выпускников, владеющих тремя языками на профессиональном уровне.

3. Краткое резюме программы, обоснование ее социальной значимости для развития системы ТиПО Павлодарской области

Современное казахстанское общество сегодня характеризуется общественной модернизацией и стремлением к мировым интеграционным процессам, где ведущую позицию в процессе модернизации занимает образование. Известно только то, что общество может успешно развиваться и гармонично вписаться в ряд ведущих стран мира, которое сумеет создать для своих граждан достойные условия приобретения качественного и современного образования.

Президент страны Н.А. Назарбаев поставил достаточно высокую планку: «образование должно стать конкурентоспособным, высококачественным, таким, чтобы выпускники казахстанских учебных заведений могли легко продолжить обучение в зарубежных вузах». В связи с этим в нашей стране начата поэтапная реализация культурного проекта «Триединство языков». Идею триединства выражает простая и понятная формула: развиваем государственный язык, поддерживаем русский и изучаем английский. Впервые эта идея была озвучена в октябре 2006 года на XII сессии Ассамблеи народа Казахстана. Тогда глава государства отметил, что знание, как минимум, трех языков важно для будущего детей Казахстана. И уже в Послании 2007 года «Новый Казахстан в новом мире» глава государства предложил начать поэтапную реализацию культурного проекта «Триединство языков». Проект был выделен как отдельное направление внутренней политики.

Результатом такого послания президента стала Государственная программа функционирования и развития языков на 2011-2020 годы.

Полиязычное образование – это целенаправленный, организуемый, нормируемый триединый процесс обучения, воспитания и развития индивида как полиязыковой личности на основе одновременного овладения несколькими языками как «фрагментом» социально значимого профессионального опыта человечества, воплощенного в языковых знаниях и умениях, языковой и речевой деятельности, а также в профессиональной деятельности. Достижение этого возможно на основе поэтапного перехода на полиязычное обучение - на начальной стадии вводить элементы казахского, английского языков в другие предметы – информатику, химию, биологию, физику и специальные дисциплины.

В основе программы полиязычного обучения лежат следующие методические принципы:

- интеграция основных речевых умений и навыков (на трех языках);
- профессионально-коммуникативная направленность заданий и дидактического материала;
- контекстуальное введение лексики (терминологии).

4. Основные идеи эксперимента, цели, исходные теоретико-методологические положения

1. Актуальность программы полиязычного образования обусловлена тем, что это назревшая жизненная необходимость, поскольку интенсивные темпы и уровень развития науки и техники в мире требуют свободного владения иностранными языками для более качественного и полноценного получения необходимых теоретических и практических знаний, умений и навыков. Это способствует выработке коммуникативных навыков обучающихся.

Программа полиязычного образования ставит перед собой следующие задачи:

- преподавателям информатики, химии, биологии, физики и языковедам казахского, русского и английского разработать практико-ориентированные интегрированные рабочие программы и перспективно-тематические планы полиязычного образования;
- ввести в систему образовательного процесса интегрированные занятия по предметам: информатика, физика, химия, биология и профессиональному казахскому, профессиональному русскому языку и профессиональному английскому языкам;
- проводить обучение на казахском, русском и английском языках;
- обучить студентов колледжа коммуникативным навыкам на казахском, русском и английском языках в соответствии с отобранными темами и требованиями рабочей программы;
- совершенствовать умения обучающихся в четырех видах речевой деятельности: говорение, письмо, чтение и аудирование (аутентичные тексты по профессиональной тематике с пониманием общей идеи, с извлечением информации и детальным пониманием).

2. Этапы эксперимента и прогнозируемые результаты

Для реализации программы полиязычного обучения необходим общеколледжный подход для устойчивого развития, который объединит предметы различных циклов не только в учебной, но и внеучебной деятельности. Для внедрения в учебно-воспитательный процесс программы полиязычного образования исследование проводится в три этапа:

на первом этапе - осуществляется анализ современного состояния исследуемой проблемы; определяется тема, цель исследования, осуществляется конкретизация задач; выявляется роль участия преподавателей различных предметов в определении содержания подготовки, многообразия методов и форм программы полиязычного обучения на занятиях;

Также на этом этапе разрабатывается и обосновывается научно-методическое обеспечение целевой подготовки в условиях программы полиязычного образования, мониторинг текущих и итоговых результатов обучения;

на втором этапе – проводится экспериментальная проверка научно-методического обеспечения подготовки обучающихся к условиям программы полиязычного образования; учебно-программная

документация на основе ГОСО; средства обучения; средства контроля, методические рекомендации;

на третьем этапе - осуществляется осмысление и обобщение результатов; разрабатывается, обосновывается совокупность методов и приемов предметной деятельности обучающихся по овладению содержанием обучения. Планируется проведение ряда мероприятий по обобщению и обмену опытом среди ИПР организаций ТиПО.

**5. План мероприятий
по внедрению и реализации полиязычного образования
в организациях технического и профессионального образования Павлодарской области**

№ п/п	Наименование мероприятий	Ответственные исполнители	Форма завершения	Сроки исполнения
1. Организационная работа				
1.1	<p>Изучение нормативно-правовых актов по вопросам развития полиязычного образования в РК:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Послание Президента Республики Казахстан Н.Назарбаева народу Казахстана «Новые возможности развития в условиях четвертой промышленной революции» от 10 января 2018 года; - Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года №319-III; - Государственная программа развития образования Республики Казахстан на 2016-2019 годы, утвержденной Указом Президента Республики Казахстан №205 от 1 марта 2016 года; - Государственная программа развития и функционирования языков в Республике Казахстан на 2011-2020 годы; - Дорожная карта по развитию полиязычного образования в системе технического и профессионального образования на 2017-2020 годы и др. 	<p>Учебно-методический кабинет ТиПО, Организации образования</p>	<p>Аналитическая справка</p>	<p>Сентябрь, 2018</p>

1.2	Разработка и утверждение программы полиязычного образования и плана мероприятий в рамках специфики организации ТиПО	Организация образования	Разработанная и утвержденная программа и план мероприятий	Октябрь, 2018
1.3	Проведение мониторинга по состоянию реализации этапов программы	Учебно-методический кабинет, Областное УМО филологов, Организация образования	Аналитическая справка	2018-2022 годы
2. Информационно-разъяснительная работа				
2.1	Размещение на сайте образовательного учреждения информации по развитию полиязычного образования	Учебно-методический кабинет, Организация образования	Информационная вкладка на сайте организации ТиПО	Октябрь, 2018 2018-2022 годы
2.2	Размещение информационного стенда о реализации этапов полиязычного образования и мероприятиях колледжа	Организация образования	Информационный стенд	Октябрь, 2018 2018-2022 годы
2.3	Публикация и размещение статей по полиязычному образованию (текущая информация по реализации программы, обобщение опыта и т.д) в региональных, республиканских и международных СМИ	Учебно-методический кабинет, Областное УМО филологов, Организация образования	Размещенные статьи в СМИ	2018-2022 годы
2.4	Подготовка и издание учебных пособий, терминологических словарей (гlossарий), методических рекомендаций, учебников в рамках	Учебно-методический кабинет, Областное	Свидетельство об авторском праве	2018-2022 годы

	специальности на английском языке, в том числе на Е-носителях	УМО филологов, Организация образования		
3. Мероприятия со студентами организаций ТиПО				
3.1	Проведение мероприятий посвященных Дню языков народов Казахстана	Организации образования	Планы, разработки, сценарии, отчет и фототчет по проведенным мероприятиям	2018-2022 годы
3.2	Организация и проведение дополнительных занятий для студентов 1 курса, посредством погружения в языковую среду за счет факультативных часов и консультаций	Организации образования	Дополнительные занятия	2018-2022 годы
3.3	Организация работы предметно-языковых кружков для студентов 2-4 курсов	Организации образования	Предметно-языковые кружки	2018-2022 годы
3.4	Организация и проведение конкурсов, олимпиад, конференций в рамках реализации полиязычного образования	Учебно-методический кабинет, Областное УМО филологов, Организации образования	Планы, разработки, сценарии, отчет и фототчет по проведенным мероприятиям	2018-2022 годы
3.5	Организация и проведение конкурса «Полиглот» для преподавателей и студентов колледжей региона	Учебно-методический кабинет, Областное УМО филологов, Организации образования	Планы, разработки, сценарии, отчет и фототчет по проведенным мероприятиям	2018-2022 годы

4. Мероприятия для инженерно-педагогических работников

4.1	Организация работы по диагностированию уровня языковой компетентности ИПР	Учебно-методический кабинет, Областное УМО филологов, Организации образования	Тестирование	Октябрь, 2018 2018-2022 годы
4.2	Создание базы данных ИПР по языковым уровням в соответствии с международным стандартом	Учебно-методический кабинет ТиПО	Уровневая база данных	Октябрь, 2018 2018-2022 годы
4.3	Организация и проведение языковых курсов для инженерно-педагогических работников (по уровням)	Организации образования	Языковые курсы	2018-2022 годы
4.4	Организация и проведение курсов повышения квалификации ИПР	Учебно-методический кабинет	Курсы повышения квалификации	2018-2022 годы
4.5	Проведение мастер-классов, семинаров для ИПР (по профилю)	Учебно-методический кабинет, Областное УМО филологов, Организации образования	Планы, разработки, сценарии, отчет и фототчет по проведенным мероприятиям	2018-2022 годы
4.6	Организация и проведение языкового лагеря для ИПР	Учебно-методический кабинет ТиПО	Планы, разработки, сценарии, отчет и фототчет по проведенным мероприятиям	Январь, 2019-2022

6. Ожидаемые результаты

Внедрение системы полиязычного обучения в системе ТиПО позволит

- пополнить понятийный аппарат, используемый при полиязычном обучении;
- повысить педагогическое мастерство преподавателей;
- совершенствовать языковую подготовку;
- овладеть методикой ведения занятий с использованием казахского, русского и английского языков;
- повысить мотивацию участников учебно-воспитательного процесса к достижению высоких результатов в учёбе и работе;

Обучающиеся, оценивая качество своего обучения и воспитания, смогут эффективно действовать в проблемной ситуации, научатся адаптироваться в изменяющихся условиях современного общества, станут конкурентоспособными, готовыми к самореализации личности, дальнейшему продолжению образования.

Основными участниками эксперимента будут: администрация, преподаватели информатики, химии, биологии, физики, казахского, русского и английского языков и литературы.

Учитывая профиль учебного заведения, необходимо отметить, что ведущую роль в обеспечении развития функционально грамотной личности играют преподаватели специальных дисциплин. Для внедрения программы полиязычного обучения необходимо теоретическое и практическое взаимодействие этих педагогов и языковедческих дисциплин.

Необходимое ресурсное обеспечение программы

кадровое обеспечение

1. Повышение квалификации инженерно-педагогических работников по освоению направлений и технологий, ориентированных на реализацию программы.

научно-методическое обеспечение

1. Проведение серии обучающих мастер-классов, семинаров, круглых столов, научно-практических конференций, методических мастерских, фестивалей педагогических идей.

2. Создание банка технологий, диагностических материалов по программе.

3. Приобретение учебно-методической литературы в соответствии с направлениями программы.

мотивационное обеспечение

1. Разработка критериев оценки деятельности педагогов, работающих по данной программе

2. Разработка положения о поощрении педагогических кадров по итогам реализации программы.

3. Привлечение спонсорских средств для поощрений по итогам реализации программы.

7. Контроль и оценка результатов освоения программы полиязычного обучения

Чтобы начать воплощать на практике программу полиязычного обучения, следует:

1. провести анализ текущей ситуации образовательного процесса учебного заведения: выбрать индикаторы, отражающие весь спектр полиязычного обучения;
2. акцентировать внимание на образовательную, воспитательную, внеурочную деятельность колледжа, в рамках которого будет проводиться реализация программы по полиязычному обучению;
3. спланировать действия по улучшению ситуации согласно выбранным индикаторам.
4. реализацию программы провести в три этапа.
5. после окончания срока реализации программы проанализировать ситуацию и наметить новые действия.